CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to
E-100.
Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII
POZIOM ROZSZERZONY

DATA: **9 czerwca 2022 r.**
GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**
CZAS PRACY: **180 minut**
LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 35 stron (zadania 1–27). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Zapoznaj się uważnie ze źródłami, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj tylko na podstawie źródeł i tylko własnymi słowami – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tylu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu albo pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

EHIP-R0-**100**-2206

Układ graficzny
© CKE 2021

Zadanie 1.

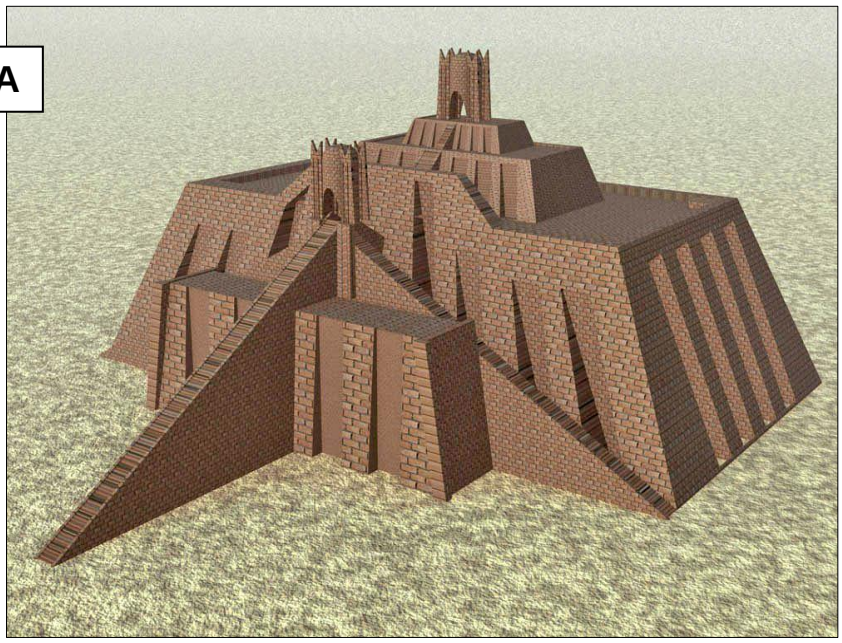
Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

Stworzyli około połowy III tysiąclecia p.n.e. wysoko rozwiniętą cywilizację. […] [N]ie zbudowali jednak scentralizowanego państwa, lecz liczne miasta-państwa […]. W miastach znajdowały się zikkuraty.

B. Burda i in., *Historia* […], Rumia 2002, s. 38.

Źródło 2. Ilustracje komputerowych rekonstrukcji budowli starożytnych

A

B

https://pl.wikipedia.org

Zadanie 1.1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W źródle 1. opisano cywilizację starożytnych

A. Egipcjan.
B. Sumerów.
C. Asyryjczyków.
D. Babilończyków.

Zadanie 1.2. (0–1)

Rozstrzygnij, na której ilustracji ze źródła 2. została przedstawiona rekonstrukcja budowli charakterystyczna dla miast cywilizacji opisanej w źródle 1. Odpowiedź uzasadnij, wyjaśniając funkcję tej budowli.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–1)

Fragment dzieła Ksenofonta

Był to młodzieniec z wyglądu pokaźny i duchem silny, nienależący jednak do koła tak zwanych równych. […] Kiedy znów eforowie pytali, ilu według zdania Kinadona jest wtajemniczonych w ten spisek, ten odpowiedział, […] iż nawet przywódcy znają ich niewielu, ale za to godnych zaufania, sami zaś mają rzekomo poparcie wszystkich – helotów […] i periojków.

Ksenofont, *Historia* […], Wrocław 2004, s. 120–121.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych, a następnie uzasadnij swój wybór.

Spisek, o którym mowa w tekście, został zawiązany w

A. Atenach.
B. Babilonie.
C. Rzymie.
D. Sparcie.

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0–1)

Źródło 1. Rewers monety rzymskiej z I w. p.n.e.

Tłumaczenie napisu: *idy marcowe*

http://numismatics.org

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego

Nie zamierzał siedzieć i czekać na atak. Miał przy sobie tylko jeden legion; pozostałe legiony znajdowały się nadal w Galii, nie mógł jednak pozwolić sobie na czekanie, aż cała armia zbierze się wokół niego, dałby bowiem czas senatowi i Pompejuszowi na pełną mobilizację. Mimo braku wojska wahał się krótko, […] a potem pomaszerował przez granicę dzielącą Galię Przedalpejską od Italii – rzekę Rubikon. Nie była to poważna przeszkoda, jak na przykład Ren, ale stanowiła ogromną barierę psychologiczną, ponieważ […] zmieniał się z namiestnika prowincji w wodza rzymskiego w stanie wojny z Rzymem.

P. Southern, […], Warszawa 2002, s.114.

Rozstrzygnij, czy moneta (źródło 1.) powstała z okazji upamiętnienia wydarzenia opisanego w źródle 2. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

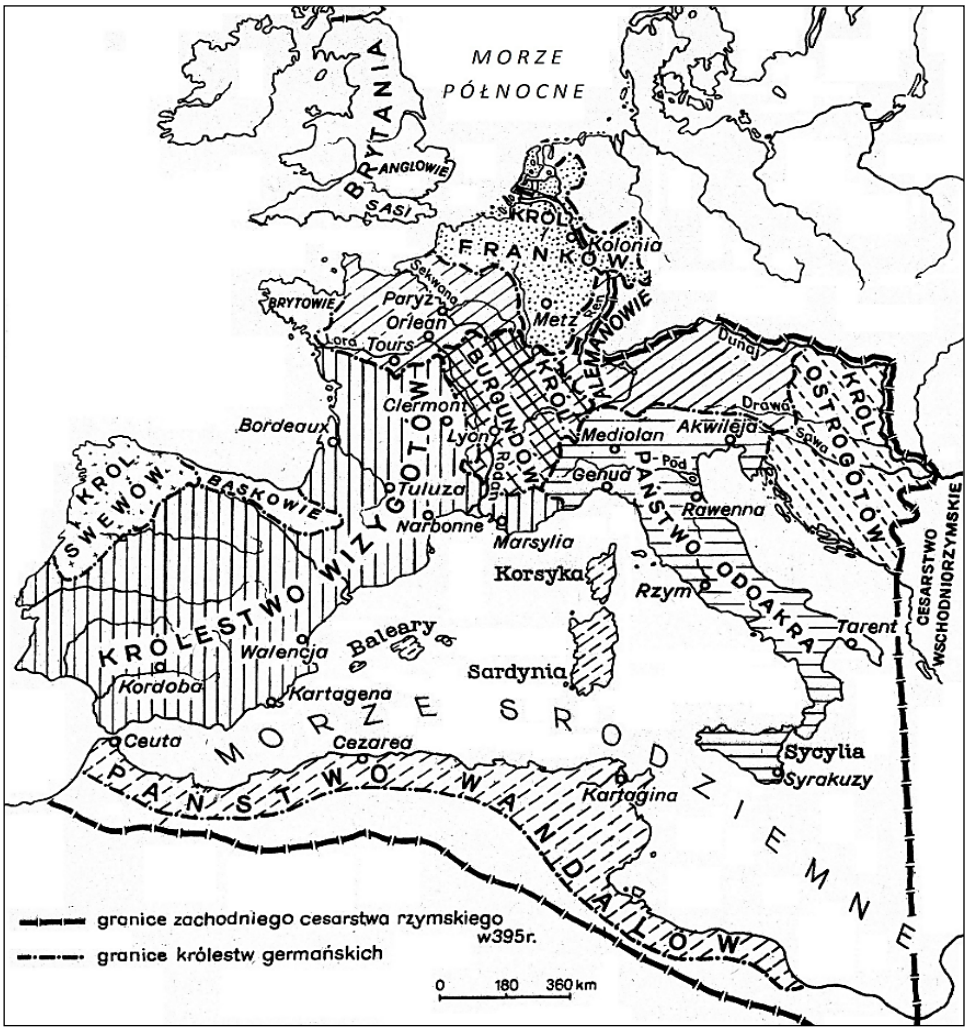
.....

.....

.....

Zadanie 4. (0–1)

Mapa Europy we wczesnym średniowieczu

J. Dowiat, *Historia*, Warszawa 1987, s. 173.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych, a następnie uzasadnij swój wybór, podając dwa argumenty.

Mapa przedstawia sytuację polityczną w Europie

A. przed panowaniem Romulusa Augustulusa.
B. między panowaniem Romulusa Augustulusa a panowaniem Justyniana Wielkiego.
C. między panowaniem Justyniana Wielkiego a panowaniem Karola Wielkiego.
D. po śmierci Ottona I.

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–1)

Fragment opracowania historycznego

[Nastąpił] upadek życia miejskiego […]. Rozwijające się rzemiosło dworskie rujnowało coraz więcej ośrodków. Zachowały swoje znaczenie jedynie większe z nich, przede wszystkim zaś miasta portowe. […] Ostatecznym ciosem dla życia miejskiego […] stało się opanowanie wschodnich i południowych wybrzeży Morza Śródziemnego przez Arabów […] – przyśpieszyli ostateczną ruinę miast.

T. Manteuffel, *Historia powszechna. Średniowiecze*, Warszawa 1994, s. 81, 93–94.

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Jednym z miast, o upadku których jest mowa w tekście, był Konstantynopol.	**P**	**F**
2.	Tekst dotyczy sytuacji w Europie po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego.	**P**	**F**
3.	W tekście jest mowa o powstaniu kalifatu kordobańskiego.	**P**	**F**

Zadanie 6.

Wiersz Władysława Bełzy

Nie sercem ojca, ale ojczyma,
Rządził król obcy w ojczyźnie;
Bo z rodu Piastów nikogo nie ma,
Co by wziął berło w spuściźnie.
Lecz Bóg nam za to dał w jego córze,
Zapomnieć długą niedolę:
Ona jak anioł w ziemskiej purpurze,
Błysnęła na tym padole.

https://polona.pl

Zadanie 6.1. (0–2)

Podaj imiona *obcego króla i jego córy* oraz nazwę dynastii, z której pochodzili.

Imiona władców:

- ……..……..……..……..

- ……..

Nazwa dynastii:

……..……..……..……

Zadanie 6.2. (0–1)

Porównaj oceny obojga władców zaprezentowane w wierszu.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0–1)

Fotografia

https://upload.wikimedia.org

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Portal przedstawiony na fotografii jest charakterystyczny dla architektury

A. gotyckiej.
B. barokowej.
C. romańskiej.
D. renesansowej.

Zadanie 8.

Fragment opracowania historycznego

Potrzeby reform politycznych i gospodarczych, zamierzenia króla dotyczące zapewnienia ciągłości dynastii, sprzeczne interesy różnych grup nacisku doprowadziły do dwóch zasadniczych skutków. Po pierwsze – położono podstawy prawne, które miały przez 300 lat określać ustrój Rzeczypospolitej […]: nietykalność osobista i nienaruszalność dóbr bez wyroku sądowego, rozdział władzy wykonawczej od sądowniczej, przewaga polityczna bardzo licznej jak na stosunki europejskie grupy pełnoprawnych obywateli. Po drugie – polityka lat dwudziestych XV w. stworzyła precedens stałych zjazdów […] i pozwoliła na wykształcenie się sejmu. […] Wydarzenia z pierwszej połowy stulecia przyśpieszały […] wytworzenie się grupy prawnej, obejmującej łącznie drobnych i średnich właścicieli ziemskich oraz magnatów, mającej jednolite przywileje i obowiązki.

H. Samsonowicz i inni, *Polska na przestrzeni wieków*, Warszawa 2007, s. 132–133.

Zadanie 8.1. (0–1)

Podaj nazwę grupy społecznej o odrębnym statusie prawnym, o której mowa w tekście.

.....

Zadanie 8.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W pierwszej połowie stulecia, o którym mowa w tekście, został wydany przywilej

A. warcki.
B. koszycki.
C. piotrkowski.
D. cerekwicko-nieszawski.

Zadanie 9.

Fragment dokumentu

My, w Bogu tu na synodzie porządnym […], roku pańskiego 1596 dnia 9 miesiąca octobra, wedle starego kalendarza, w cerkwi św. Mikołaja zebrani, metropolita i władykowie obrzędu greckiego, niżej podpisani, oznajmujem na wieczną pamiątkę, iż my, bacząc, jako monarchia Kościoła Bożego w Ewangelii […], aby na jednym Pietrze, jako opoce, Kościół Chrystusowy, mocno stojąc, od jednego rządzony i sprawowany był, aby u jednego ciała jedna głowa, w jednym domu jeden gospodarz i szafarz obroków Bożych nad czeladką postawiony rząd i dobro wszystkich obmyślał […].

M. Ferenc, *Epoka nowożytna* […], Kraków 2001, s. 56.

Zadanie 9.1. (0–1)

Podaj stosowaną w historiografii nazwę wydarzenia, z którym związany jest cytowany dokument.

.....

Zadanie 9.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Przytoczony w źródle dokument został wydany w okresie, gdy w Rzeczypospolitej panował król

A. Zygmunt August.
B. Stefan Batory.
C. Zygmunt III Waza.
D. Władysław IV Waza.

Zadanie 9.3. (0–1)

Rozstrzygnij, czy wydarzenie opisane w źródle było zgodne z interesami patriarchy moskiewskiego. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0–1)

Fragment *Pamiętników* Erazma Otwinowskiego

Ciężkie […] nastąpiły na ojczyznę naszą podczas tej wojny czasy, którą król August, […] wznieciwszy niewinnie potem Rzeczypospolitą w nię uwikłał […] wiele wojsk moskiewskich do Korony i Litwy naprowadził, którzy […] niezliczone miliony szkód czynili […] po dworach szlacheckich, jak wieśniaczych chałupach […]. Z drugiej strony uciążali Królestwo Polskie Szwedzi nieznośnymi prawie kontrybucjami, a goniąc się z królem Augustem w [po]przek i wzdłuż Polskę przechodzili, wiele dóbr w Litwie i Mazowszu jako i po różnych miejscach nad Wisłą […].

T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w tekstach źródłowych*, t. 2, Rzeszów 1994, s. 97.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych, a następnie uzasadnij swój wybór.

Wojna, którą opisał Erazm Otwinowski, jest nazywana w historiografii

A. wojną siedmioletnią.
B. wojną trzydziestoletnią.
C. potopem szwedzkim.
D. wielką wojną północną.

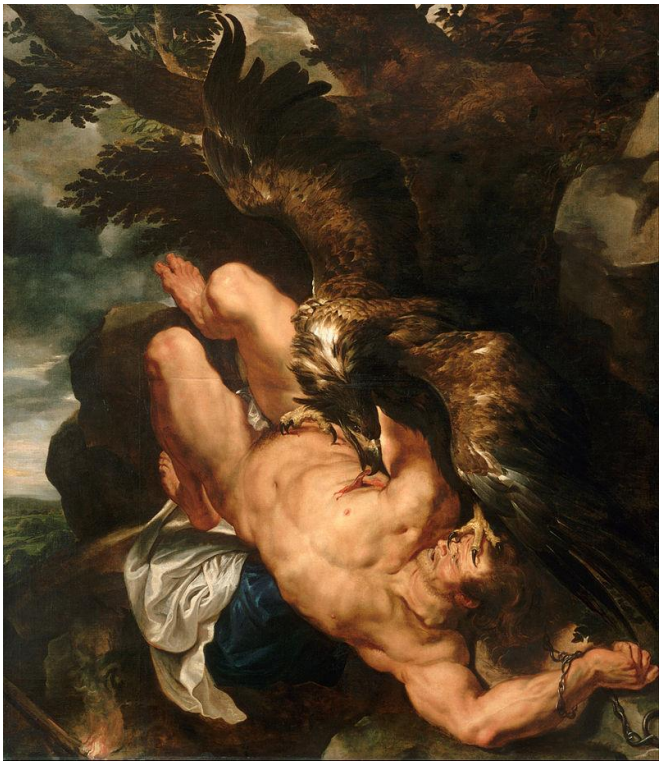
Uzasadnienie: .....

.....

.....

Zadanie 11. (0–2)

Peter Paul Rubens, *Prometeusz* [obraz olejny]

https://philamuseum.org

Podaj nazwę stylu w sztuce, który reprezentuje przedstawione dzieło. Odpowiedź uzasadnij, wymieniając dwie cechy tego stylu widoczne na obrazie.

Nazwa stylu: .....

Uzasadnienie:

- .....
- .....

Zadanie 12. (0–1)

Fragment opracowania historycznego

Dla młodzieży pochodzącej z domów magnackich i z zamożniejszych kręgów ziemiańskich [Szymon Konarski] zorganizował w Warszawie Collegium Nobilium, o nowoczesnym jak na owe czasy programie nauczania – uwzględniającym historię ojczystą, której nauczanie rozumiano jako instrument wychowania obywatelskiego.

S. Grodziski, *Polska w czasach przełomu* […], Kraków 2004, s. 25.

Rozstrzygnij, czy szkoła opisana w tekście powstała w wyniku reform Komisji Edukacji Narodowej. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do faktografii.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

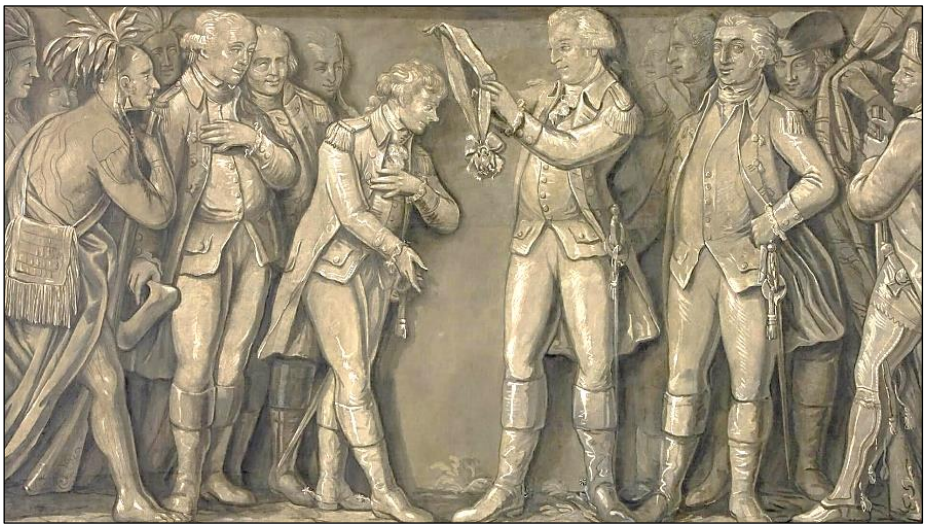
.....

.....

.....

Zadanie 13. (0–1)

Źródło 1. Obraz M. Stachowicza, *Tadeusz Kościuszko otrzymuje Order Cyncynata*

https://upload.wikimedia.org

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego

Washington ruszył pośpiesznie na południe i połączył się z Lafayetem, a flota francuska […] odcięła dostęp do portu. Atak francusko-amerykański zmusił Brytyjczyków do opuszczenia zewnętrznych redut. […] Po długim ostrzale artyleryjskim brytyjska obrona się załamała.

R.G. Grant, *Bitwy. Historia wojen i konfliktów zbrojnych*, Warszawa 2007, s. 195.

Rozstrzygnij, czy oba źródła dotyczą tej samej wojny. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

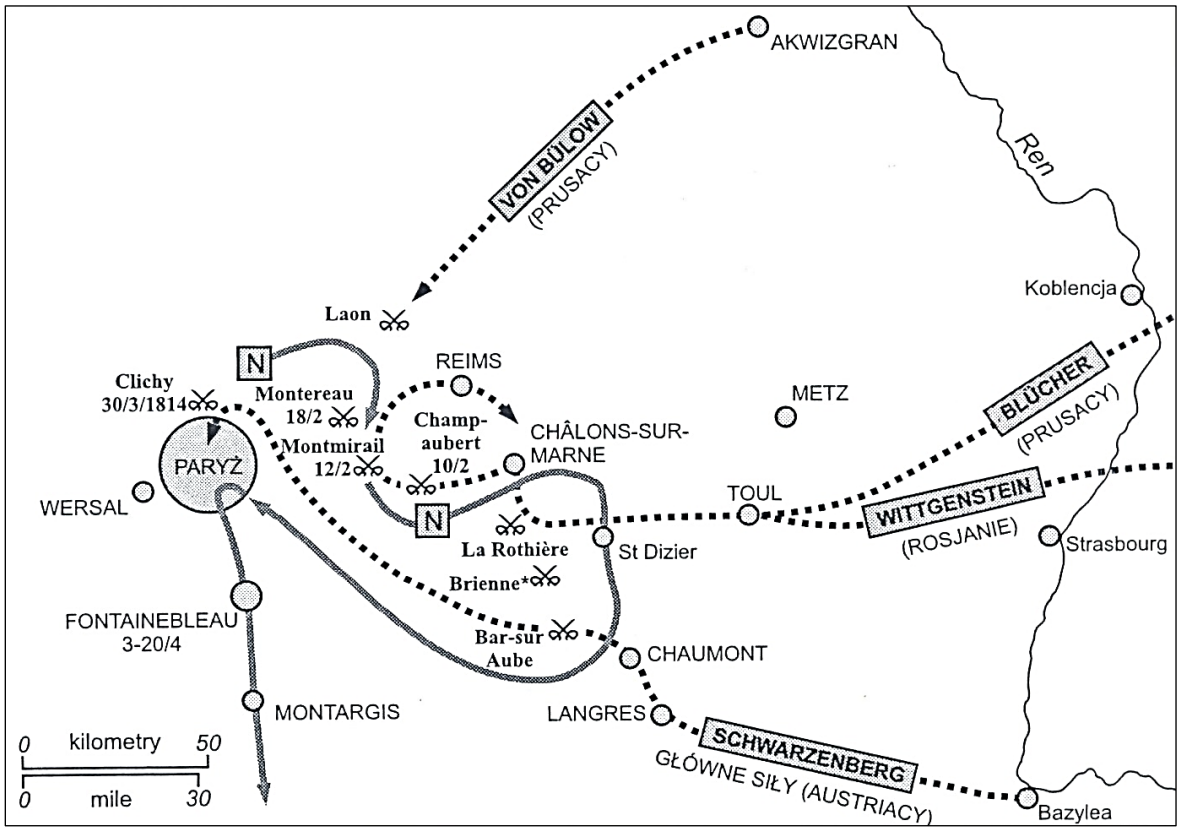
.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–1)

Źródło 1. Mapa z okresu wojen napoleońskich

N. Davies, *Europa. Rozprawa historyka z historią*, Kraków 1998, s. 798.

Źródło 2. Fragment biografii

Napoleon przybył do Paryża dwudziestego pierwszego czerwca i wezwał ministrów. […] Dwudziestego drugiego czerwca abdykował po raz drugi na rzecz swojego małego syna […]. Drugie jego, trwające sto dni, cesarstwo skończyło się. Tym razem nie mógł Napoleon łudzić się nadzieją, że mocarstwa zgodzą się poświęcić Burbonów dla jego syna. Olbrzymi tłum zebrał się przed Pałacem Elizejskim, w którym zamieszkał Napoleon po powrocie spod Waterloo. „Nie trzeba abdykacji!" – krzyczeli zebrani.

E. Tarle, *Napoleon*, Kraków 1991, s. 428–429.

Rozstrzygnij, czy przedstawione na mapie (źródło 1.) działania zbrojne były konsekwencją wydarzeń opisanych w źródle 2. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 15.

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

Car Mikołaj I zniósł […] bariery celne, oddzielające Królestwo od cesarstwa […]. Wojna [krymska] spowodowała również korzystny dla rolnictwa wzrost zapotrzebowania na płody rolne.

M. Zgórniak, *Polska w czasach walk o niepodległość,* Kraków 2001, s. 254.

Źródło 2. Tabela. Handel zagraniczny Królestwa Polskiego w milionach rubli

Rok	Obroty handlu zagranicznego	Eksport do cesarstwa
1830	14	2
1840	17	1
1850	16	1
1860	45	12
1870	123	25
1880	246	47
1890	415	194
1900	810	394
1910	1213	525

A. Jezierski, C. Leszczyńska, *Dzieje gospodarcze Polski* […], Warszawa 1939, s. 82–83.

Zadanie 15.1. (0–1)

Podaj nazwę konfliktu, który stał się przyczyną wprowadzenia barier celnych, o których mowa w źródle 1.

.....

Zadanie 15.2. (0–1)

Wyjaśnij, analizując dane zapisane w źródle 2., jak decyzja Mikołaja I, o której mowa w źródle 1., wpłynęła na obroty handlowe Królestwa Polskiego.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 16. (0–1)

Fotografia pieczęci z XIX wieku

https://sigillarium.pl

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych, a następnie uzasadnij swój wybór.

Pieczęć pochodzi z okresu

A. powstania kościuszkowskiego.
B. powstania listopadowego.
C. powstania krakowskiego.
D. powstania styczniowego.

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 17.

Fragmenty traktatów międzynarodowych

Fragment traktatu A

Jego K.M. Król Pruski i J.K.M. Cesarz Austrii, pragnąc krajom swoim przywrócić dobrodziejstwa pokoju, postanowili przekształcić w definitywny traktat pokojowy preliminaria, podpisane w Nikolsburg […]. Art.4. J.K.M. Cesarz Austrii uznaje rozwiązanie dotychczasowego Związku […]. J.K.M. przyrzeka również uznawać ściślejszy Związek, jaki J.K.M Król Prus utworzy na północ od linii Menu.

Fragment traktatu B

Pomiędzy niżej podpisanymi, szefem Sztabu Generalnego Króla Wilhelma Pruskiego […] a generałem *en chef* [głównodowodzącym] armii francuskich, zaopatrzonymi w pełnomocnictwa Ich Królewskich Mości Króla Wilhelma i Cesarza Napoleona zastała zawarta następująca konwencja: Art.1. Armia francuska […] poddaje się, ponieważ została otoczona około Sedanu przez przeważające wojska.

Fragment traktatu C

Art. 3. J.K.M. Król Danii zrzeka się wszystkich praw swoich do Księstw Szlezwiku i Holsztynu i Lauenburga na korzyść Ich Królewskich Mości Cesarza Austrii i Króla Prus i zobowiązuje się uznawać zarządzenia, jakie wymienieni Ich Królewskie Mości wydadzą odnośnie [do] tych księstw.

Teksty źródłowe […], oprac. A. Czubiński, J. Marczewski, Warszawa 1960, s. 7, 9, 14.

Zadanie 17.1. (0–1)

Podaj nazwę procesu historycznego, do którego nawiązują wszystkie przywołane fragmenty traktatów międzynarodowych, oraz nazwę związku *utworzonego przez Króla Pruskiego*.

Nazwa procesu historycznego – ……

Nazwa związku – ……

Zadanie 17.2. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W wyniku postanowień traktatu A dominującą pozycję w państwach niemieckich zachowała Austria.	**P**	**F**
2.	Na mocy postanowień traktatu B we Francji powstało II Cesarstwo.	**P**	**F**
3.	Traktat C został zawarty najwcześniej spośród traktatów wymienionych powyżej.	**P**	**F**

Zadanie 18. (0–1)

Rysunek satyryczny z epoki

Tłumaczenie napisów:
VOTES FOR WOMEN – *prawo głosu dla kobiet*.
HUNGER STRIKE – *strajk głodowy*.

https://www.nationalarchives.gov.uk

Podaj stosowaną w historiografii nazwę ruchu politycznego, którego główny postulat został przedstawiony na rysunku, oraz wiek, w którym ruch ten powstał.

Nazwa ruchu – ……

Wiek powstania – ……

Zadanie 19. (0–1)

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

[O] tym, iż sukcesy *Kulturkampfu* jako polityki antypolskiej były ograniczone […], świadczyły wyniki spisu ludności z roku 1890 opartego na zasadzie językowej. Na skutek *Ostfluchtu*[1] i aktywności strony polskiej spis ludności mówiącej po niemiecku wykazał regres w kilku rejencjach. Między innymi w rejencji poznańskiej zanotowano spadek jej liczebności z 41,1 procent na 34,26 procent, a w bydgoskiej z 53,4 procent na 49,86 procent. Oceniając tę epokę, Feldman pisał, iż Bismarck mógł traktować Polaków jako „wroga pobitego, a przecież nie obezwładnionego".

J. Borejsza, *Piękny wiek XIX*, Warszawa 2010, s. 239.

[1] Ostflucht – ucieczka ze Wschodu.

Źródło 2. Rysunek satyryczny *Maszyna germanizacyjna*

Na podstawie: L. Trzeciakowski, *Pod pruskim zaborem 1850–1918*, Warszawa 1973, s. 60.

Rozstrzygnij, czy wymowa rysunku satyrycznego (źródło 2.) jest zgodna z tezą sformułowaną w źródle 1. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (0–1)

Fragment pamiętnika

Najpilniejszym […] zadaniem naszym w owej chwili stało się stworzenie oficjalnej organizacji i reprezentacji polityki polskiej w państwach sprzymierzonych […]. 15 sierpnia 1917 roku na zjeździe w Lozannie założyliśmy Komitet […] z siedzibą w Paryżu. […] Komitet […] miał funkcję rządu polskiego w zakresie ministerstwa spraw zagranicznych i częściowo ministerstwa wojny. […] Na pierwszym swym posiedzeniu w Lozannie Komitet obrał mnie na mój własny wniosek swoim prezesem.

R. Dmowski, *Polityka polska i odbudowanie państwa*, t. 2, Warszawa 1989, s. 30–32.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Efektem działania komitetu, o którym mowa w przytoczonym tekście, było utworzenie

A. Błękitnej Armii.
B. Legionów Polskich.
C. Kompanii Kadrowej.
D. Polskiej Siły Zbrojnej.

Zadanie 21.

Lista odznaczonych Orderem Orła Białego w latach 20-tych XX wieku

Rok	Osoby
1921	Józef Piłsudski (z urzędu), Oswald Balzer, Edmund Dalbor, Józef Haller, Zygmunt Łoziński, Antoni Osuchowski, Kazimierz Morawski, Ignacy Jan Paderewski, Wojciech Trąmpczyński, Wincenty Witos (pozbawiony orderu w 1932 roku), Zygmunt Zieliński
1922	Gabriel Narutowicz (z urzędu), Stanisław Wojciechowski (z urzędu)
1924	Władysław Grabski
1925	Aleksander Kakowski
1926	Ignacy Mościcki (z urzędu)

Na podstawie: *Kawalerowie i statuty Orderu Orła Białego 1705–2008*, oprac. M. Męclewska, Warszawa 2008.

Zadanie 21.1. (0–1)

Podaj nazwy dwóch urzędów, których sprawowanie wiązało się z otrzymaniem Orderu Orła Białego.

- .....
- .....

Zadanie 21.2. (0–1)

Wyjaśnij, w jakich okolicznościach Wincenty Witos został pozbawiony Orderu Orła Białego.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. (0–1)

Plakat

http://www.gorzow.pl

Landsberg – *od 1945 r. Gorzów Wielkopolski*.

Wyjaśnij wymowę plakatu. Odwołaj się do elementów graficznych umieszczonych na plakacie oraz do faktografii.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 23.

Fragment piosenki z epoki

Gdy naród w Warszawie wystąpił z orężem
To wyście w Lublinie radzili.
[…]
Gdy Anders we Włoszech z Niemcami wojował
Bór w szwabską iść musiał niewolę
To Bierut Stalina po rękach całował
I rząd zdał pod jego kontrolę.

O cześć wam patrioci gorący,
Za kraj nasz za Bugiem sprzedany.
Słuchajcie jak chwali was naród tam mrący
Lub przez was w tułaczkę skazany.

https://www.tekstowo.pl

Zadanie 23.1. (0–1)

Podaj stosowane w historiografii nazwy wydarzeń, do których odnoszą się dwa pierwsze wersy tekstu piosenki.

- .....
- .....

Zadanie 23.2. (0–1)

Rozstrzygnij, czy ze słów piosenki wynika, że autor ma poglądy antykomunistyczne. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 24. (0–1)

Plakat z epoki

M. Kallas, *Historia ustroju Polski X–XX w.*, Warszawa 2003, ilustracja VII.

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych, a następnie uzasadnij swój wybór.

Plakat jest przykładem działań propagandowych w okresie rządów

A. Wojciecha Jaruzelskiego.
B. Władysława Gomułki.
C. Bolesława Bieruta.
D. Edwarda Gierka.

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 25. (0–2)

Opisy konfliktów i kryzysów międzynarodowych z okresu zimnej wojny

Opis A

Po wykryciu instalacji pocisków przez amerykańskie samoloty zwiadowcze, w połowie października 1962 r., wbrew przypuszczeniom Chruszczowa, Stany Zjednoczone zareagowały bardzo energicznie, żądając natychmiastowego ich usunięcia. Kennedy odrzucił jednak możliwość inwazji, sugerowanej przez koła wojskowe, wprowadzając w zamian […] faktyczną blokadę wyspy, mającą uniemożliwić dalsze dostawy rakiet […]. Dzisiaj wiadomo, że [to] uchroniło świat od III wojny światowej […].

Opis B

W celu przeszkodzenia dalszej integracji zachodnich stref okupacyjnych […] i niedopuszczenia do obiegu nowej waluty, 24 czerwca 1948 r. Stalin ogłosił […] zamknięcie wszystkich tranzytowych połączeń lądowych i kolejowych łączących miasto ze strefami zachodnimi […]. Stalin liczył, że w ten sposób uda się zmusić mocarstwa zachodnie do przyjęcia radzieckiej propozycji utworzenia ogólnoniemieckiego rządu, w którym niemieccy komuniści mieliby swoje wpływy.

Opis C

W dniu agresji […] Rada Bezpieczeństwa ONZ potępiła działania [agresorów], wzywając wszystkie państwa do walki przeciwko tej napaści. Równocześnie zdecydowała o wysłaniu sił pod flagą Narodów Zjednoczonych, […] w których główną rolę grały wojska amerykańskie […]. Niespodziewany atak ponad 200 tys. chińskich „ochotników” zmusił wojska ONZ do pośpiesznego odwrotu. W styczniu 1951 r. siły komunistyczne zajęły ponownie Seul, wypierając oddziały MacArthura poza 38. równoleżnik.

J. Tyszkiewicz, E. Czapiewski, *Historia powszechna. Wiek XX*, Warszawa 2012, s. 532, 579, 654.

Do każdego opisu konfliktu lub kryzysu dopisz jego nazwę stosowaną w historiografii.

Opis A – .....

Opis B – .....

Opis C – .....

Zadanie 26. (0–1)

Fotografie z epoki

A

B

https://encyklopedia.pwn.pl; https://dzieje.pl

Rozstrzygnij, na której fotografii – A czy B – przedstawiono wydarzenie wcześniejsze. Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do obu fotografii.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 27. (0–12)

Zadanie zawiera pięć tematów. Wybierz jeden z nich do opracowania.

1. Scharakteryzuj proces rozwoju cywilizacji na Bliskim Wschodzie. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe (s. 24–26).

2. Scharakteryzuj i oceń politykę dynastyczną Jagiellonów w XV wieku.

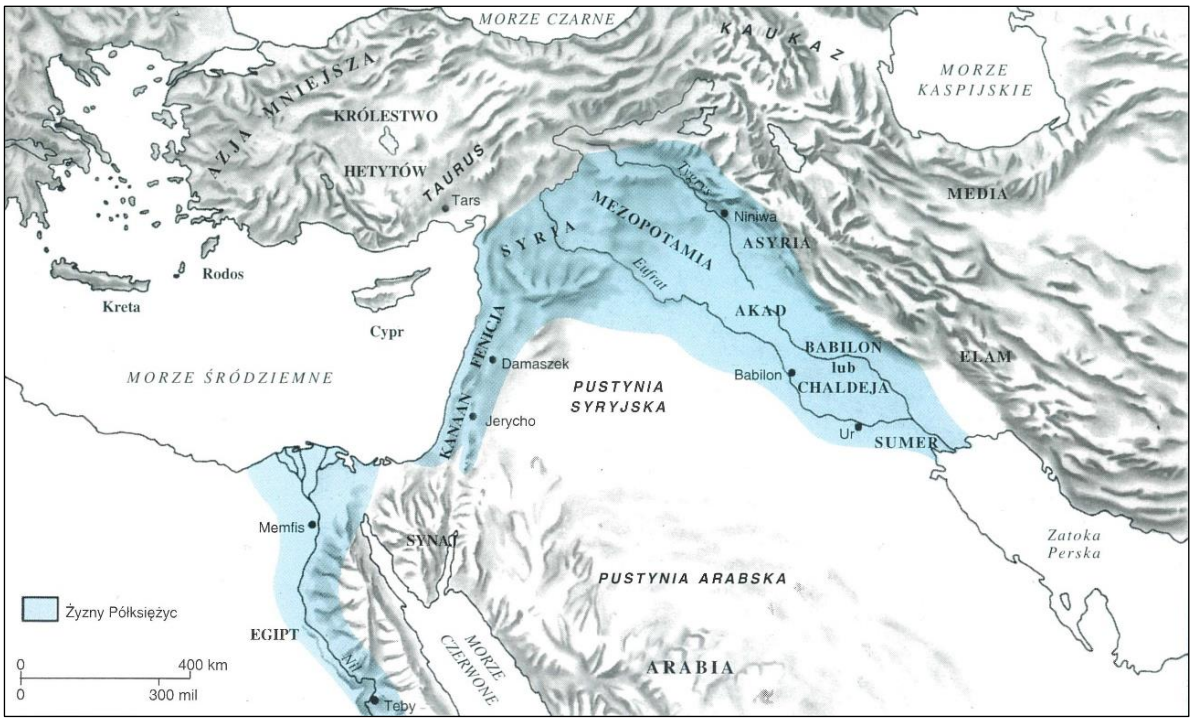
3. Przedstaw genezę oraz oceń znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej z perspektywy politycznej, gospodarczej i społecznej. W pracy wykorzystaj materiały źródłowe (s. 26–28).

4. Scharakteryzuj przyczyny i skutki powstania listopadowego.

5. Polska była przedmiotem a nie podmiotem w polityce mocarstw. Uzasadnij słuszność powyższej tezy, charakteryzując sytuację międzynarodową i wysiłek militarny Polaków podczas II wojny światowej.

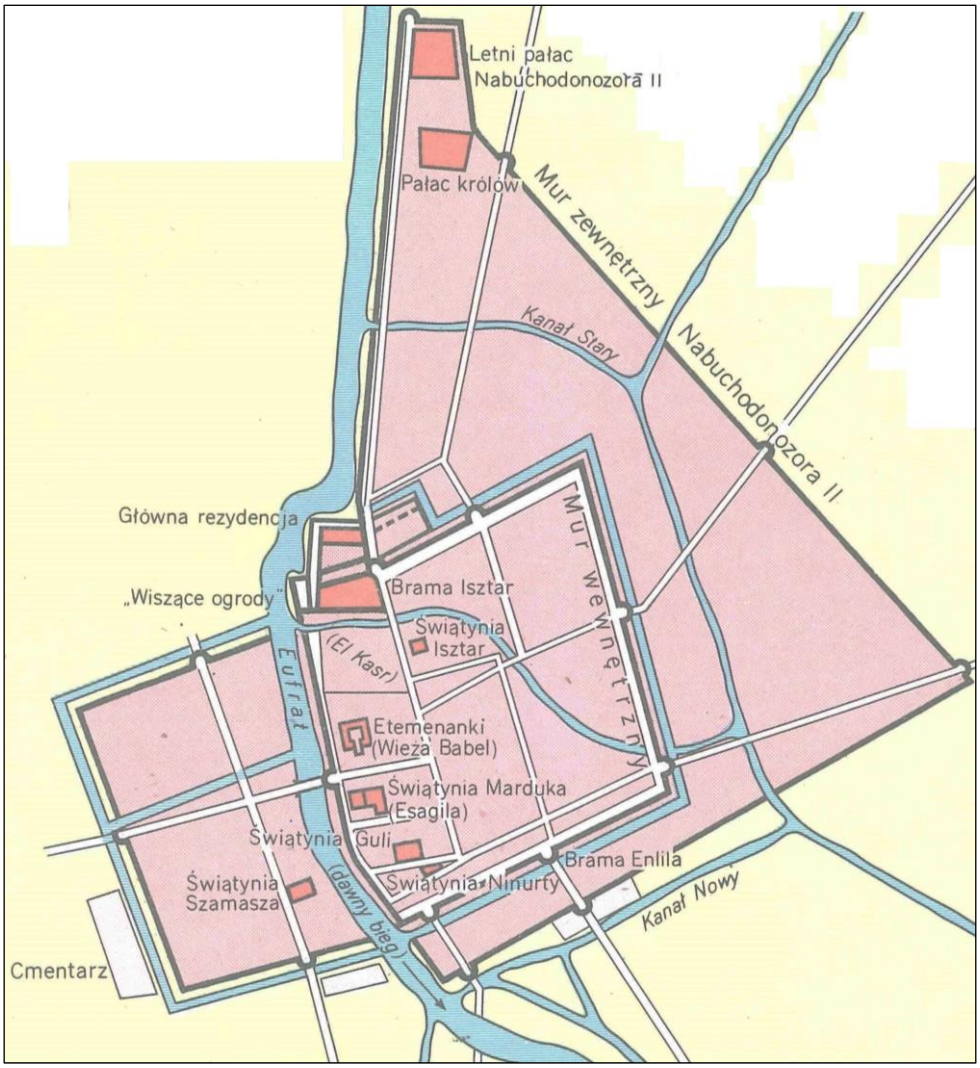
Materiały źródłowe do tematu 1.

Źródło A. Mapa Żyznego Półksiężyca

Historia świata od pradziejów do 1800 roku, red. H. Judge, Warszawa 1997, s. 387.

Źródło B. Plan Babilonu

Atlas historyczny świata, red. J. Wolski, Warszawa 1996, s. 8.

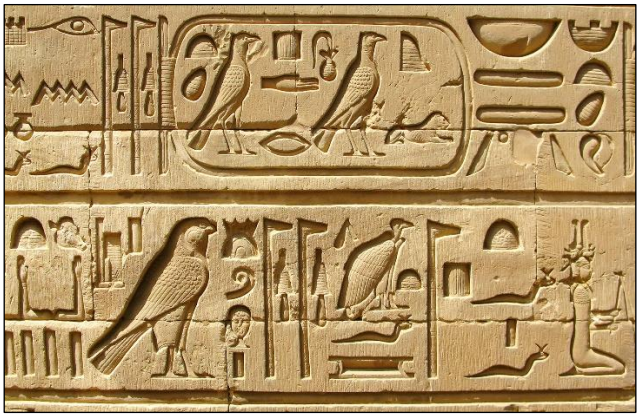
Źródło C. Fragment *Księgi Umarłych*

https://www.britishmuseum.org

Źródło D. Przykłady pisma klinowego i hieroglificznego

https://cdn.britannica.com

Materiały źródłowe do tematu 3.

Źródło A. Fragmenty z pracy Emanuela Sieyèsa *Co to jest stan trzeci?*

Tezy tego pisma są całkiem proste. Stawiamy sobie trzy pytania:
Czym jest stan trzeci? — Wszystkim.
Czym był on dotąd w życiu politycznym? — Niczym.
Czego żąda? — Być czymś.

Teksty źródłowe do nauki historii w szkole nr 25, oprac. O. Beiersdorf, Warszawa 1960, s. 9.

Źródło B. Ilustracja z epoki.

Tłumaczenie napisu: *Jedność i niepodzielność Republiki. Wolność, równość, braterstwo albo śmierć.*

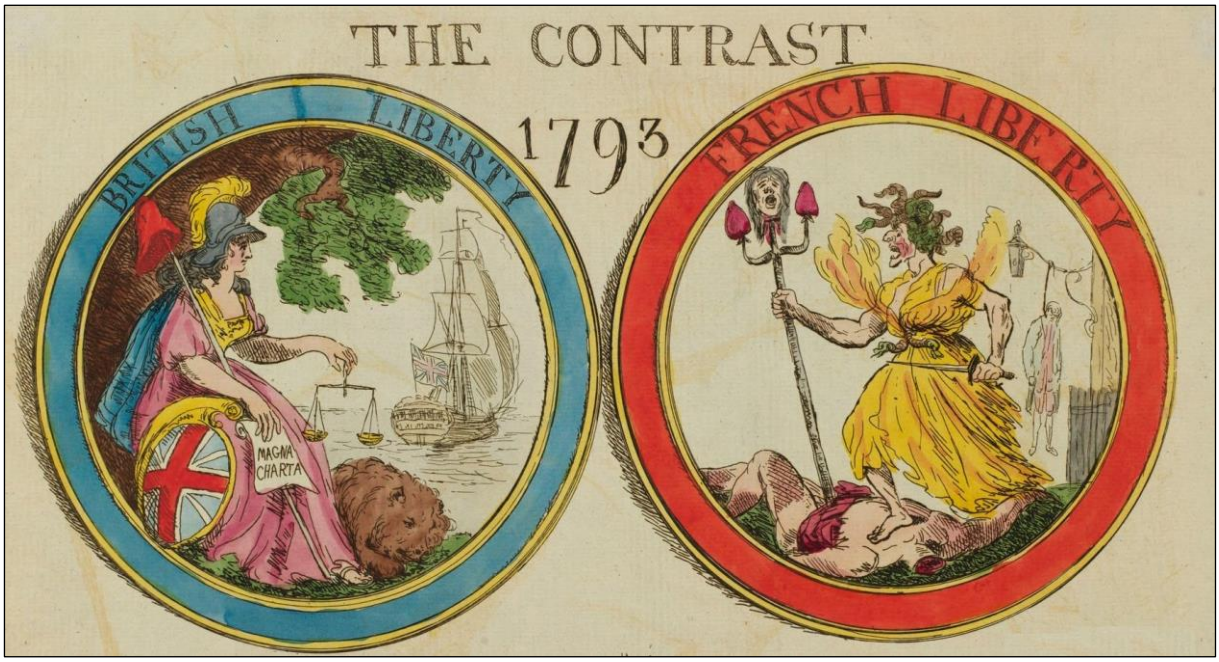
https://commons.wikimedia.org

Źródło C. Fragment relacji gen. F. Westermanna do Komitetu Ocalenia Publicznego

Nie ma już Wandei, obywatele republikanie. Wraz ze swymi kobietami i dziećmi zginęła ona pod naszą wolną szablą. Grzebię ją w bagnach i lasach Savenay. Zgodnie z rozkazami, któreście mi dali, miażdżyłem dzieci kopytami koni, masakrowałem kobiety. Tępiłem wszystkich. […] My nie bierzemy jeńców, trzeba by im było dawać chleb wolności, litość to zaś nie rewolucyjna sprawa" – donosił do Paryża gen. Westermann dzień po zwycięstwie.

https://www.polskieradio.pl

Źródło D. Rysunek satyryczny z epoki

Tłumaczenie napisów:
THE CONTRAST – *kontrast*.
BRITISH LIBERTY – *brytyjska wolność*.
FRENCH LIBERTY – *francuska wolność*.

https://www.rct.uk

WYPRACOWANIE

na temat nr ……..

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS *(nie podlega ocenie)*